

Myslím, že je uvedený text dobrý a v jistém smyslu snad znamenitý. Autoři jej velmi nenáročně nazývají životopisným pásmem. Mají-li na mysli jen toto, věc se jim jistě podařila, ba podařila se jim tak skvěle, že je od jejich koncepce jen krůček k filmovému dramatu. Životopisné pásmo připomíná trošinku onen znamenitý obraz, který předvádí na jednotlivých stupních lidský život. První stupeň je dětství, druhý jinošství, třetí, prostřední a nejvyšší, mužství, čtvrtý znázorňuje starce, poslední kmeta. Zdá se mi to příliš schematické. Kdyby bylo autorům možno vykonat onen poslední krůček a kdyby chtěli jednotlivé a uzavřené obrazy spojit kompozičně, tj. kdyby je uvedli ve vzájemný dějový vztah, vzniklo by krásné drama, dílo. Neschází k tomu mnoho, vždyť již teď třeba krásná postava Marianina z nejvyšší části seskupuje scény v celek. — Tím nechci říci, že pásmo, tak jak bylo pojato, nebude mít dramatického účinku. Naopak. Jsem o působivosti zamýšlené hry přesvědčen, ale je příliš extenzivní, neekonomická a popisná. Prolog a valná část prvního obrazu neskýtá kupř. žádnou dramatickou příležitost a bude to jen podívaná. Přiznávám ovšem, že se může líbit.

Nejživější a nejdramatičtější postavou je zatím Mariana. Petr bude vůči ní často v nevýhodě. V lásce a v rozporech těchto dvou lidí je zřejmě těžiště hry. Zásah pana Englfuse, který je již v treatmentu velmi šťastně nakreslen, představuje mezi nimi konflikt plný vzruchu. Autoři nahmátli to právě a měli by u věci setrvat. Vzpomínám-li si správně, byl Englfus bohatý koželuh, jehož zánovní šlechtictví, vředlečná schopnost, vkus, procovství i srdečnost jsou opravdu typické pro celou jeho společenskou vrstvu. Proč ho tedy nesledovat od počátku až do konce? Myslím, že by bez valného násilí mohl být hrdinou všech epizodických příběhů (oněch před Kutnou

Horou i oněch v závěru hry). Nové a nové osoby, jež mnohdy představují příliš velké látkové bohatství (kupř. hrabě Špork), porušují podle mého pocitu jednotný tok hry a nutí autory ke zkratkám, které nemohou být plastické. Dále bych chtěl připomenouti, že snad Petrova manželka nepředstavuje dost určitě onen odvěký strach a odpor měšťanských paniček k riziku umělecké tvorby. Myslím, že je to protiklad Marianin, právě tak jako Petr Brandl je protiklad úspěšného koželuha. Každý z těch dvou dvojic je schopen lásky, je jí snad i hoden, ale druhému nemůže porozumět. To vše je rodná půda dramatu a daly by se na ní demonstrovat nejdrásavější srážky, v nichž by vposled zvítězilo lidské nekonvenční, pokorné a zasvěcené stanovisko Marianino, vykoupené cenou dobré pověsti a snad i života.

Kdyby snad autoři přešli poznámky a kdyby trvali na realizaci životopisného pásma, bylo by dlužno říci, že i tak počínají práci dobrou a větší, než bývá ve filmu obyčejem.